

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

XV. De quæstorum tollendo abusu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

CAP. II.

dinarios, illorumque in spiritualibus Vicarios genera- les, & officiales ac ministros, Ecclesiarumque, & ordinum Praelatos, Superiores & personas quæstus hujusmodi impediens, censuris Ecclesiasticis innodare, & alias in pluribus graviter excedentes, in divina majestatis offensam, ac furarum & Christi fidei animarum perniciem, ac ordinum perturbationem, & piam mentium scandalum præsumunt. Nos qui Deo propitio gregis domini, meritis licet insufficientibus, curam gerimus, & illum spiritualis thesauri largitione cupimus ipso Deo red- dere acceptabilem, ex præmissis & aliis rationabilibus causis animum nostrum moventibus, felicis recordationis Calixti IV. Clementis VII. Pauli III. Iulii similiter III. & diversorum aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum vestigiis inherentes, motu proprio, non ad aliquos nos super hoc oblata petiti- onis instantiam, sed de mera nostra voluntate & delibe- ratione omnes & singulas indulgentias etiam perpetuas, & peccatorum remissiones fabricæ & Ecclesiæ hujusmodi, necnon sancti Joannis Hierosolymitani, etiam pro con- structione & adificatione illius novæ civitatis prædictis, in quibusvis aliis hospitalibus, monasteriis, Ecclesiis, do- mibus, militiis, ordinibus etiam mendicantium, congre- gationibus, confraternitatibus, & universitatibus, & piis locis illorumque ordinibus, capitulis, conventibus, mag- istris, superioribus, & tam secularibus, quam quorumvis etiam mendicantium ordinum regularibus personis, tam singulariter, quam universaliter per quoscunque, Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam nos sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis & decretis, etiam motu proprio, & ex certa sci- entia, ac ex quibusvis etiam urgentissimis causis, etiam causa redemptionis captivorum, & aliis quomodolibet concessis, pro quibus consequendis manus sunt porri- gendæ adjuvantes, quæ quæstuum facultatem quomodo- libet continent, illarum omnium tenores, formas, de- rogationes & decreta præsentibus pro expressis habentes, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo revo- camus, cassamus, irritamus, & annullamus, ac viribus vacuumus. Et in super perpetuo hac nostra valitura con- stitutione decernimus, quod ex nunc de cætero sub indi- gnationis nostre poena, prætextu indulgentiarum & facul- tatum per quoscunque Romanos Pontifices prædecesso- res nostros, ac nos, & sedem Apostolicam etiam motu si- mili, ac sedis Apostolicæ Legatos, aliis quomodolibet concessam, & quas a nobis & sede prædicta in post- tum verbo, literis, ac quavis alia scriptura, etiam manu nostra signata, etiam cum clausula quod sola signatura sufficiat, etiam in favorem fidei, aut cruciaturæ sanctæ vel cuiuscunque alterius pie causæ etiam privilegiatæ con- cedi quomodolibet contingerit, nullus quavis etiam Episcopali, Archiepiscopali, & Patriarchali aut majori dignitate, etiam Cardinalatus honore, seu etiam regali, vel temporali excellentia præfulgeat, audeat vel præsumat quæstus facere, aut nuncios, quæstos, commissarios, thesaurarios, receptores pro illis recipendis in dictis ho- spitalibus, Ecclesiis, domibus, monasteriis, militiis, & aliis supra nominatis, vel pro eis aut illorum nominibus alibi constituere, & deputare, nisi ex speciali licentia, & ex certa scientia nostris, & Romani Pontificis pro tem- pore existentis, de qua per literas nostras & ejusdem Ro- mani Pontificis pro tempore existentis locorum ordina- riis, vel eorum in spiritualibus vicariis, seu officialibus, derogationem præsentis nostre constitutionis illius re- note de verbo ad verbum inferno exprèsse continentes. Nos enim ex nunc irritis decernimus & inane, quicquid fecus his à quoquæ quavis auctoritate fuerit vel igno- rante congruit attentari. Rom. 6. Id. Febr. 1566.

Idem ex Concilio Tridentino.
Indulgentia per quæstos ob quæstus, & bona extorquendi reus
quam impetrandi de futuris prædicatis, revocatur & prohibetur.

Quam plenum sit periculi noxia populo ingerere, ni- quum his temporibus afflictæ religio testatur, quod malum cum in cæteris ministris, tum præcipue in Eccle- siarum praelatis animadvertendum est, quod ab his tem- mere profecta longè maxima Ecclesiæ Dei conferant de- trimenta. Rem sane indignam audivimus, quod non solum quondam Gometius Tello Giron, temporarius administrator Ecclesiæ Toletanæ, sed etiam quidam Hi- spaniæ Ecclesiarum præfules, officii patenti prætextu fa- cultates sibi à sacris canonibus concessas excedentes, li- teras suas in ipsorum civitatibus ac diocæsibus auri sumo publicare, quibus inter cætera periculosa deprehenditur, quod cuicumque illas accipienti certa soluta pecunia li- citum sit quem voluerit sibi sumere sacerdotem, qui confessione audita ipsam absolvere valeat, non in eistan- tiam casibus, in quibus simplex sacerdos a absolvere potest, sed etiam in iis quæ solis Episcopis reservata repe- riuntur, aliquo præterea casu admisso, veluti simonia- teatu, qui ad examen sanctæ sedis esset referendus. Non animadvertentes ipsi Præsules & Administratores, quam periculosum sit ea passim incertis personis committere, quæ ad Episcoporum iudicium, arbitriumque idcirco de- feruntur, ut qui melius lepram à lepra dicerentur norint, causis & circumstantiis subtili indagine exploratis, salu- taria cuique morbo remedia valeant adhibere. Ad hæc ipsi in dispensandis coelestis gratiæ donis nimium prodigi- is sit literas prædictas accipientibus indulgentias & penitentiarum injunctarum remissiones nulla cum re- temporalis conferendas, profusus & indiscriminate largitur, quibus & aliis licentis prædictis non pauci fluctuant, & infirmi, venis facilitate industi, ad peccandum pro- cliviores sunt, quando tot & tantorum delictorum remissionem certo & vilissimo precio acquirere posse con- fidant. Indicem præterea casuum & indulgentiarum ad- bus sacris appendi iusserunt, quo palam significatur sol- ventibus supra scripta concedi, & inter alia absolventi facultatem ab usu prohibitorum tribui. Itemque indul- gentiæ Missæ sacrificium, & sepulturam tempore interdicti, assumptionem duorum plurimæ compatum ad sa- crum Baptisma, præter eos qui synodalibus (ut dicitur) constitutionibus solum tenentur, reparationem Ecclesiarum, erectionem confraternitatum, & alias piis causæ præte- xendo. Cum igitur inter cætera scandala etiam simoniacæ prævaricatione, ex prædictis sacri Tridentini & Conci- lii decretis, & aliis sanctionibus canonicis, nostræ præte- res constitutioni de indulgentiis ad quæstum non emittendis, adverteretur, clavium auctoritas evilescat, & peni- tentialis satisfactio enervetur. Nos his malis celeri re- medio occurrendum, eademque opera futuris præcaven- dum fore censentes, de Apostolicæ potestatis plenitudine prædicta omnia, quæ in ipsa Toletana, & quibuscunque aliis civitatibus, diocæsibus, & locis, tam Hispaniæ, quam aliarum quarumcunque provinciarum & regionum quo- cunque, prætextu hucusque emanarunt, perpetuo abolemus, ac nullæ & irrita nunciamus, jubemusque, literas & indices, nec non scripturas & monumenta quæcunque publica & privata, per ipsos locorum ordinarios & alios Ecclesia- rum rectores ubique reperientur dilacerari, penitusque deleri; Et ne talia de cætero à quoquam fiant, publicentur, vel concedantur, ditridicus prohibemus. Quicumque fecus egerint, seu attentaverint, antistes, etiam si Car- dinalatus honore præfulgeant, ab ingressu & perceptio- ne fructuum suarum Ecclesiarum tamdiu suspensi face- ant, donec satisfactio prævia illis per sedem prædic- tam suspensio relaxetur. Inferiores verò ab Episcopis

a. Vide Calder. de punit. & remission. c. nostra. col. 17. Navar. tract. de indulgentiis. b. Concil. Trid. præscripta norma legitime elargiendi indulgentias, & tollendi abusu quæstuariorum. sess. 24. de ref. c. 2. & sess. 21. de ref. c. 9.

sententiam excommunicationis incurrant, à qua nisi in
mortis articulo constituti, ab alio quàm Romano Pon-
tificis absolutionis beneficium nequeant obtinere. Ro-
ma 4. Non. Jun. 1569.

TITVLVS XVI.
DE DECIMIS.

Sixtus V. Ex Bulla cœnz Domini.

*Ecclesiasticis personis decimas & alia onera imponere absque
licentia Pape, excommunicantur.*

CAP. I.

Excommunicamus & anathematizamus omnes e-
os qui aut collectas, decimas, tales, praesentias, &
alia onera clericis, praelatis, & aliis personis Eccle-
siasticis, ac eorum, & Ecclesiarum, monasteriorum, alio-
rum beneficiorum Ecclesiasticorum bonis, illorumque
fructibus, redditibus, & proventibus huiusmodi absque
Rom. Pontific. speciali & expressa licentia imponant;
& diversis etiam exquisitis modis exigant; aut impo-
sita etiam à sponte dantibus & concedentibus recipiant;
neque non qui per se, vel alium, seu alios, directe vel indire-
cte prædicta facere, exequi, vel procurare, aut in eisdem
auxilium, consilium, vel favorem, aut votum, seu iustifi-
candum palam vel occulte præstare non verentur, cuiuscun-
que sint præeminentiæ, dignitatis, ordinis, conditionis, aut
status, etiam si Imperialis, aut Regalis præfulgeant digni-
tate, seu Principes, Duces, Comes, Barones, & si publice
& alii potentatus quicunque, etiam regni, provinciarum, ci-
vitatibus, & terris quoquomodo præsidentes, aut quavis
etiam Pontificali dignitate insigniti; Innovantes decreta
super his per sacros canones tam in Lateran. novissime
celebrato, quàm aliis Conciliis generalibus edita, etiam
cum censuris & poenis in eis contentis.

TITVLVS XVII.
DE RELIGIOSIS DOMIBVS, ET MON-
ASTIIS PIETATIS.

Pius IV.

*Piorum locorum & monasteriorum exemptione ab onere hospitian-
di militum.*

CAP. I.

Cum, sicut non sine gravi dolore nobis innouit,
omnia & singula, seu quæ amplius in huius alme
urbis, ac etiam nostri Ecclesiastici conventus &
monasteria, & alia Ecclesiastica & pia loca, tam secula-
ria quàm regularia, & à personis religiosis, quoquomolibet
inhabitata, eo tempore, quo equites & milites ejus-
dem almae urbis ac status Ecclesiastici præfati pro defen-
sione ipsius urbis & status aduersus infestissimum Turca-
rum tyrannum, vel ob alias, quæ pro tempore sese offe-
runt, causas expediti, & ad diversa ejusdem status loca
transmitti contingit, ab eisdem equitibus & militibus
perturbentur & molestantur, ipsiq; conventus, monaste-
ria, & alia Ecclesiastica, & pia loca in eorundem equitum seu
militum distributione nonnullis eorundem equitum &
militum intra eorum domos & monasteria hospitio exci-
pere & recipere cogantur, in maximum eorum detrimen-
tum, divini cultus perturbationem, gravissimum religio-
nis dedecus, Dei optimi offensam, & non solum præter o-
mnem nostram intentionem, verùm etiam intolerabilem
animi nostri amaritudinem. Quæ propter nos in præmis-
sis quantum cum Deo possumus de optimo remedio ce-
leri manu providere, ac monasteriorum, & aliorum Eccle-
siasticorum & piorum locorum huiusmodi persona-
rum Deo altissimo die nocturne famulantium quieti, in-
tegritati, & decori consulere volentes, motu simili, & ex

cetta nostra scientia, ac de Apost. potestate plenè
universis & singulorum dicitur almae urbis, quæ totius
status præfati Gubernatoribus, Forensibus, Ducibus &
Capitanis, communitatibusque & universitatibus
aliis ad quos spectat & pertinet, ac spectabit, quomolibet
bit quomolibet in futurum, ne dantez permissio-
nibus, & aliis Ecclesiasticis & piis locis sub ditione
tributione, tam in transeundo, quàm in commo-
do, communitatibus, & universitatibus, prædictis ac aliis
equites ac milites in eisdem monasteriis, communitatibus,
& aliis Ecclesiasticis & piis locis sub ditione
millium ducatorum auti Cameræ Apostolicæ sub ditione
plicandi, & aliis arbitrii nostri potestate quocun-
colore, causa, ingenio, sive per se vel per alios, quocun-
gnare, vel ad illos recipiendum, & hospitio excipiendum
cogete; ipsi vero Capitanis & Ducibus ne ad illorum
os equites & milites sub indignatione nostra, & privatione
officiorum suorum, aliis que etiam arbitrii nostri
poenis in dictis monasteriis, coenobiis, domibus, & aliis
Ecclesiasticis & piis locis, etiam communitatibus, universitatibus
Gubernatoribus vero, & ipsarum civitatum, locorum
Prætoribus, ac aliis officialibus quocunq; in præmissis
præmissa ab ipsis communitatibus & universitatibus, ac
Capitanis, & Ducibus fiant, sub eisdem indignatione
nostra, ac etiam privationis officiorum suorum, & privatione
torum respectivè poenis auctoritate Apostolica tenentur
permittant, inhibemus, præcipimus, committimus, &
mandamus. Et insuper tam illis, quàm equitibus, &
militibus præfatis, ne monasteria, coenobia, & alia
huiusmodi in personis, rebus, & bonis, aut aliis aliis
quoquomolibet molestare, perturbare, impedire, aut
quietare, seu molestari, perturbari, vel alia aliis
facere audeant, seu præsumant, in virtute huiusmodi
sententiæ, & sub iam dictis poenis eadem auctoritate
mus, præcipimus, committimus, & mandamus, quocun-
nasteria, coenobia, domos, & alia Ecclesiastica & pia
ca ex nunc ab eisdem militibus & equitibus, aut aliis
illos hospitio excipiendi, metu, & auctoritate præfatis
bus excipiendi, & totaliter liberando, ac libere & immo-
niam faciendi.

Idem.

*Ordinis mendicantium coenobia, monasteria, & pia loca
sua, subsidia & hospitium militum excipiunt.*

CAP. II.

Dum ad uberes, quos sacri mendicantium ordinis
agro dominico quoti die faciente, fructus maxime
spicimus, & atentez consideracione indagine perquisi-
mur ipsorum religionis sinceritatem, & voluntatem
peritatis habitum, in quibus sub humilitate ipsorum
tum altissimo præfati famularum, dignum, quo ipsi
debitum reputamus, ut illis ea libere concedantur, quo-
quæ se motis quibilibet gravantibus propositis
juldem altissimi inhærent ferivimus. Hinc est quod
volentes eisdem mendicantium ordinem, & alios
lios eorum fratres, & Monachos, exercezque personarum
etiam moniales qualibet ejusdem ordinis sub illorum
cura degentes, specialibus fratribus & gratia propositis
motu proprio non ad alios nosis super locorum
petitionis instantiam, sed ex certa nostra auctoritate
Apostolicæ potestatis plenitudine, quod ex dantez
ceps perpetuis futuris temporibus frater, Monachus, &
dicantium ordinem huiusmodi fratres, Monachos, &
ctæ filix in Christo moniales seu sorores, ac alia
sexus personæ regulares, ab illis quocunq; monasteriis
orbem diffusis & constituti, illorumque monasteria, coe-
nobia, domos, conventus, Ecclesie, capelle, oratoria, &
lia loca etiam unita, ac membra, & dependentia, etiam
terre cultæ & incultæ, possessiones, prædialia, &
alia omnia & singula mobilia & immobilia, & de
venda.